

ARKKOI. OS. 187/2.10.2006

M

PUDASJÄRVI 154

1000 00 6069

Kohteen nimi: Tuulisalmi
Määrittys ja mj-luokka: Lapinpato. II.
Peruskartta: 3514 10 PUDASJÄRVI
Koordinaatit: p = 7253 34, i = ³⁴⁹⁵⁶³⁰~~352563~~, z = n. 107
Kylä, kylänosa: Pudasjärvi, Hilturanta
Tila, rek:no: 5:47
Omistaja

Pudasjärven Kurenalan osayleiskaava-alueen arkeologisen tarkastuksen aikana kertoi Pudasjärven kotiseutumuseon kesäopas Tuulisalmessa näkyvillä olevasta kalapadosta. Kun kaava-alueelta oli tavattu vain yksi uusi kohde, päätettiin pato katsoa inventoinnin lopuksi.

Kohde sijaitsee Pudasjärven kirkosta noin 1,4 km suoraan etelään, Pudasjärveen eteläisestä Tuulijärvestä laskevassa salmessa. Pato on salmen pohjoisosassa Kurenalta Petäjäkankaalle johtavan tien pohjoispuolella, sillan ja Pudasjärven etelärannan puolimaissa, kohdassa missä uoma jonkin verran kapenee. Molemmat rannat ovat pääosin heinikkoa kasvavaa kosteikkoa, länsirannalla kuiva maa ulottuu lähemmäs salmen uomaan. Tarkastusaikana vedenpinta oli poikkeuksellisen matalalla. Normaalikesänä pato on veden alla ja välitön ympäristö näyttäne hieman toisenlaiselta.

Kyseessä on kivistä salmen poikki koottu pato, jossa on kaksi aukkoa. Aukkojen välisen patokiveyksen alapuolelle (pohjoispuolelle) oli aikojen kuluessa muodostunut särkkämäinen hiekkamuodostuma. Molemmilla rannoilla kiveys ulottui varsin kauas molempien rantojen heinikkoon. Pituutta padolla on arviolta (tarkastettiin vain toiselta rannalta) puolensataa metriä. Kiveyksen leveys oli kolmesta neljään metriä. Sopivista nostannaisista kootun padon korkeutta on hankala määrittellä. Itärannan kiveyksen eteläreunalla oli näkyvissä muutamia salkomaisia puita, jotka lienevät joko kiveykseen liittyvästä aitarakenteesta tai todennäköisemmin samoilla paikoin sijainneesta myöhemmästä puisesta kalapadosta.

Kohde tarkastettu 3.8.2006

Aiemmat tutkimukset: -

Diat (Pohjois-Pohjanmaan museon kuva-arkisto):

di 6962:1 Pudasjärvi 154 Tuulisalmi, lapinpato länsirannalta kuvattuna, taustalla Petäjäkankaantie.

di 6962:2 Pudasjärvi 154 Tuulisalmi, lapinpato pohjoisesta.

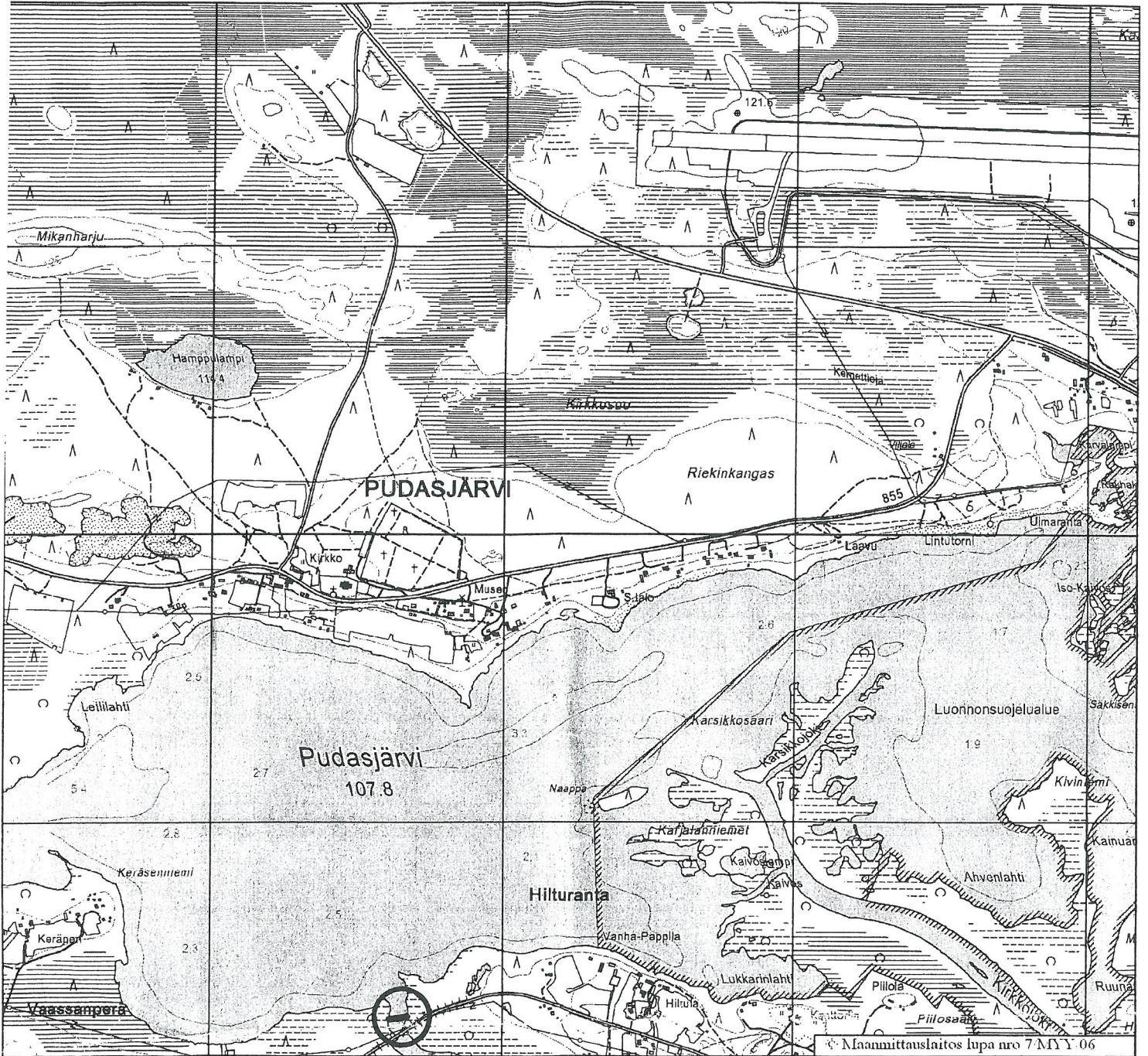
Kartta: peruskarttaote 3514 10 PUDASJÄRVI

Oulussa 21.08.2006

Mika Sarkkinen
tutkija/PPM

PUDASJÄRVI 154 Tuulisalmi

Mittakaava 1:20000 Ruutujako 1 km

Koordinaattijärjestelmä: KJY-yk

Nurkkapisteen koordinaatit: 7245860:3487706 - 7264160:3504176

- Ympäristökeskusrajat
- Kuntarajat

PK 3514 10 PUDASJÄRVI

